

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

www.khuisf.ac.ir

«حیات در حیاط» طراحی مجتمع زیستی در اصفهان با رویکرد احیای نقش حیاط در خانه ایرانی معاصر

Life in the Courtyard - Designing a Biostatic Complex in
Isfahan with Approach to Restoring The Role of Yard in a
Contemporary Iranian House

پدید آورنده : فرهنگ خواجه نصیری

رشته تحصیلی : مهندسی معماری

سال دفاع : ۱۳۹۷

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد

چکیده :

طبیعت خاستگاه انسان و بستر تشکیل دهنده زندگی او بوده است و همواره نزدیکی خاص بین انسان و طبیعت وجود داشته است. در گذشته این پیوند ناگسستنی از طریق تجلی حیاط در کالبد معماری صورت می گرفت. اما امروزه با توجه به تغییراتی که در انسان امروزی بوجود آمده و بواسطه آن، تغییر در نیازهای او و نحوه برآورده کردن این نیازها، شیوه زندگی او نیز متفاوت شده است که خود عاملی تأثیرگذار بر سکونت و کالبد امروزی است. اما مسئله ی اساسی گسیختگی پیوند انسان با طبیعت در طول تغییراتی است که در کالبد و شیوه ی سکونت انسان امروزی اتفاق افتاده است، امروزه طراحی مجتمع های مسکونی عمدتاً بر مبنای عملکردگرایی و سرانه های فیزیکی طراحی شده است و کاربری های حیات بخشی مانند حیاط یا حذف شده و یا هویت خود را از دست داده است. این تحقیق با هدف ارتقای نقش حیاط به عنوان اندیشه معماری در خلق سکونتی شاعرانه در غالب طراحی مجتمع زیستی و طراحی مسکن مطلوب با تمرکز بر مفاهیم معماری ایرانی - اسلامی مبتنی شده است. و کوشش شده است به دو پرسش عمده پاسخ دهد: حیات بدانگونه که شایسته انسان است چگونه در معماری مسکونی تجلی میافته است؟ و چگونه می توان به بازتعریفی از حیاط به عنوان عنصری حیات بخش و هویت دهنده در معماری امروزه دست یافت؟ تحقیق مذکور بر اساس هدف در قالب تحقیقات کاربری بوده و لذا از روش تحقیق تحلیلی - توصیفی استفاده شده است. مهم ترین مقوله مرتبط با انسان همیشه و همه جا، قلمرو معنوی حیات انسان بوده یا به بیان دیگر تمام نموده ها و تظاهرات زندگی بشر منبعت از تفکر معنوی بشریت و اصول و ارزشهای برگرفته از آن بوده است، در گذشته تمامی عناصر حیات بخشی که

در حیات خانه ها به کار برده می شد سرشار از نمادها و نشان دهنده ارتباط نزدیکی بود که انسان ایرانی همواره با اصل خویشتن در بهشت برین و در ورای عقل و ذهن و بینش خود تجسم می کرد از همین روی همواره در کوچکترین فضای خصوصی و شخصی خود نیز یادگاری از آن اصالت خویش به کار می گرفت در همین راستا با بکار گیری الگوهای مسکن حیات دار بویژه حیات مرکزی و تطابق آن با شیوه ها و نیازهای امروزی الگوهای مناسب واحدهای مسکونی با بکار گیری حیات به عنوان بستری شکل دهنده، سازمان دهنده و حیات بخش طراحی گردید. واژگان کلیدی: حیات، حیات، سکونت، هویت